

8. Korte evaluatie van de specifieke doelstellingen van het GMO

Veel van de GLB- en GMO- doelstellingen worden inderdaad verwezenlijkt. Zo is de werkgelegenheid gegarandeerd voor de 4 % EU-landbouwers die contracten hebben met een verwerkend bedrijf dat quotumhouder is, de GMO is zelffinancierend in de mate die de verordening voorschrijft en er is een regelmatige en gelijkmatige aanvoer van ruwe suiker naar de raffinaderijen in de EU. De huidige regeling biedt de suikerbietenproducenten een vast inkomen in een sector die door enorme prijsschommelingen wordt gekenmerkt. Het is duidelijk dat veel suikerproducenten zonder marktondersteuning niet meer kunnen concurreren en naar alternatieve bronnen van inkomsten moeten zoeken.

Er zijn weinig ernstige conflicten tussen de telers en de verwerkende industrie, wat erop duidt dat beide partijen tevreden zijn met de prijzen die ze ontvangen. Zij zijn dan ook sterk voor de handhaving van de belangrijkste kenmerken van de huidige GMO en de bestaande plafonds voor prijssteun en quota. Zij menen dat de huidige regulering van de industrie borg staat voor een zekere voorziening met suiker van hoge kwaliteit voor de EU-consument en dat de prijs voor de consument redelijk is, terwijl de industrie en de telers kunnen rekenen op goede, maar geen buitensporige inkomsten.

Het is echter zo dat de verwerker over het quotum beschikt, de bietentelers dienen een contract te verkrijgen met de fabrieken om te kunnen profiteren van de minimumprijzen voor suikerbieten in het kader van de GMO. Uit onderstaande tabel blijkt dat de GMO voor suiker bijna geheel gericht blijft op de verwerkende industrie en het eindproduct, in plaats van op de landbouwer.

Maatregelen die de telers rechtstreeks betreffen	Belangrijkste maatregelen die de verwerkende industrie rechtstreeks betreffen
Minimumprijs voor suikerbieten	Minimumprijs voor suikerbieten Interventieregeling en prijzen voor witte suiker Exportrestituties voor witte suiker Exportrestituties voor suiker in verwerkte producten Heffing op de productie van witte suiker Nationale quota voor de productie van witte suiker Verplichte uitvoer van suiker die boven de quota is geproduceerd Mogelijkheid tot gedeeltelijke overdracht van het overschot Steun voor opslag Goedkeuring van opslagvoorzieningen Heffing op verkoop ter financiering van opslagsteun Verplichting om minimumvoorraden aan te houden Bescherming tegen invoer Productierestituties voor de chemische industrie Quota voor de productie van isoglucose en inulinestroop Steun voor raffinaderijen Invoer van SPS-suiker om de voorziening van raffinaderijen veilig te stellen Controle van in- en uitvoer, productie en opslag van suiker

Maar wat betreft de doelstelling in het Verdrag, een bijdrage te leveren tot een harmonische ontwikkeling van de wereldhandel, heeft de aanzienlijke toename van de quotumproductie in de EU in de jaren '70 en '80 (zie grafiek 2) een effect gehad op de wereldmarkt en is de wereldmarktprijs negatief beïnvloed door de gesubsidieerde exporten uit de EU en de hoge productie van C-suiker. Tevens leidden de preferentiële prijzen voor de import van rietsuiker tot een hoge mate van afhankelijkheid in diverse ACS-staten.

Verder moeten de bereikte resultaten worden afgezet tegen de kosten die ermee gemoeid zijn, en die deels voor rekening van de consument komen. Die kosten zijn het gevolg van een structureel overschot bij de suikerproductie, de grote voorraden, een hoger niveau van interne prijzen in verhouding tot de prijzen op de wereldmarkt, een zeer gereguleerd kader dat de concurrentie niet stimuleert; de noodzaak van kostbare administratie en controles (zie verder).